

IGSMiE
PAN

Zagospodarowanie odpadów ze spalania węgla i biomasy jako element rozwoju gospodarki cyrkularnej oraz odnawialnych źródeł energii

Autorzy:

Magdalena Wdowin*, Piotr Kunecki*,

Dorota Czarna-Juszkiewicz*,

Tomasz Mirowski**, Eugeniusz Mokrzycki***

* Pracownia Geochemii Stosowanej i Inżynierii Środowiska

** Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

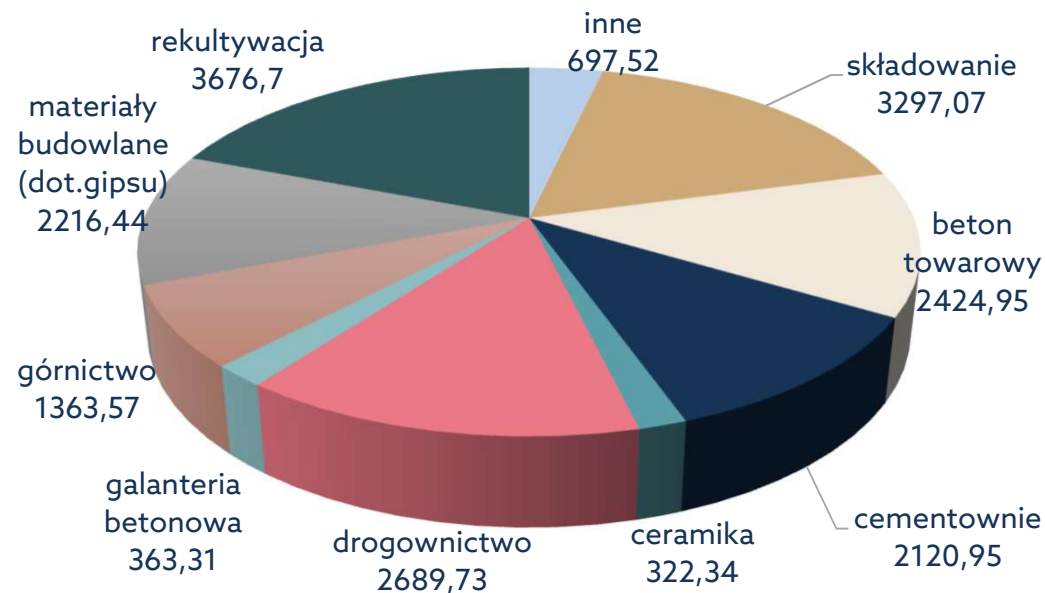
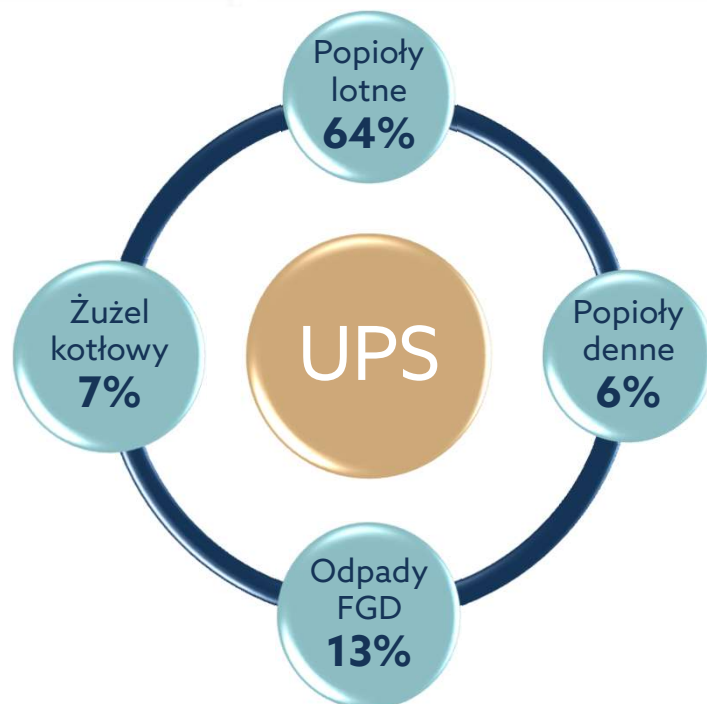
*** Pracownia Zrównoważonego Rozwoju Gospodarki Surowcami i Energią

Uroczyste otwarcie CZGSiE – IGSMiE PAN
Kraków, 25.10.2023 r.

Uboczne Produkty Spalania

2 / 20

Źródło: American Coal Ash Association

Źródło: PU UPS

Uboczne produkty spalania (UPS) to substancje powstające podczas spalania węgla i/lub biomasy w kotłach energetycznych lub innych procesach energetycznych. Są to głównie: popiół lotny, żużel, powstający podczas odsiarczania spalin gips oraz produkt poreakcyjny powstający w procesach odsiarczania spalin metodą półsuchą (PPR).

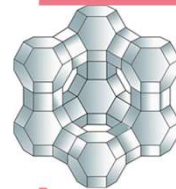

Problemy z popiołem lotnym oraz innovacyjne kierunki jego wykorzystania

3 / 20

Problem **NH₃** w popiele lotnym i
ściekach FGD

Synteza **zeolitów** z popiołów
lotnych

Usuwanie **rtęci** w energetyce z
wykorzystaniem zeolitów:

- A) ze spalin
- B) ze ścieków

Wychwytywanie **CO₂**

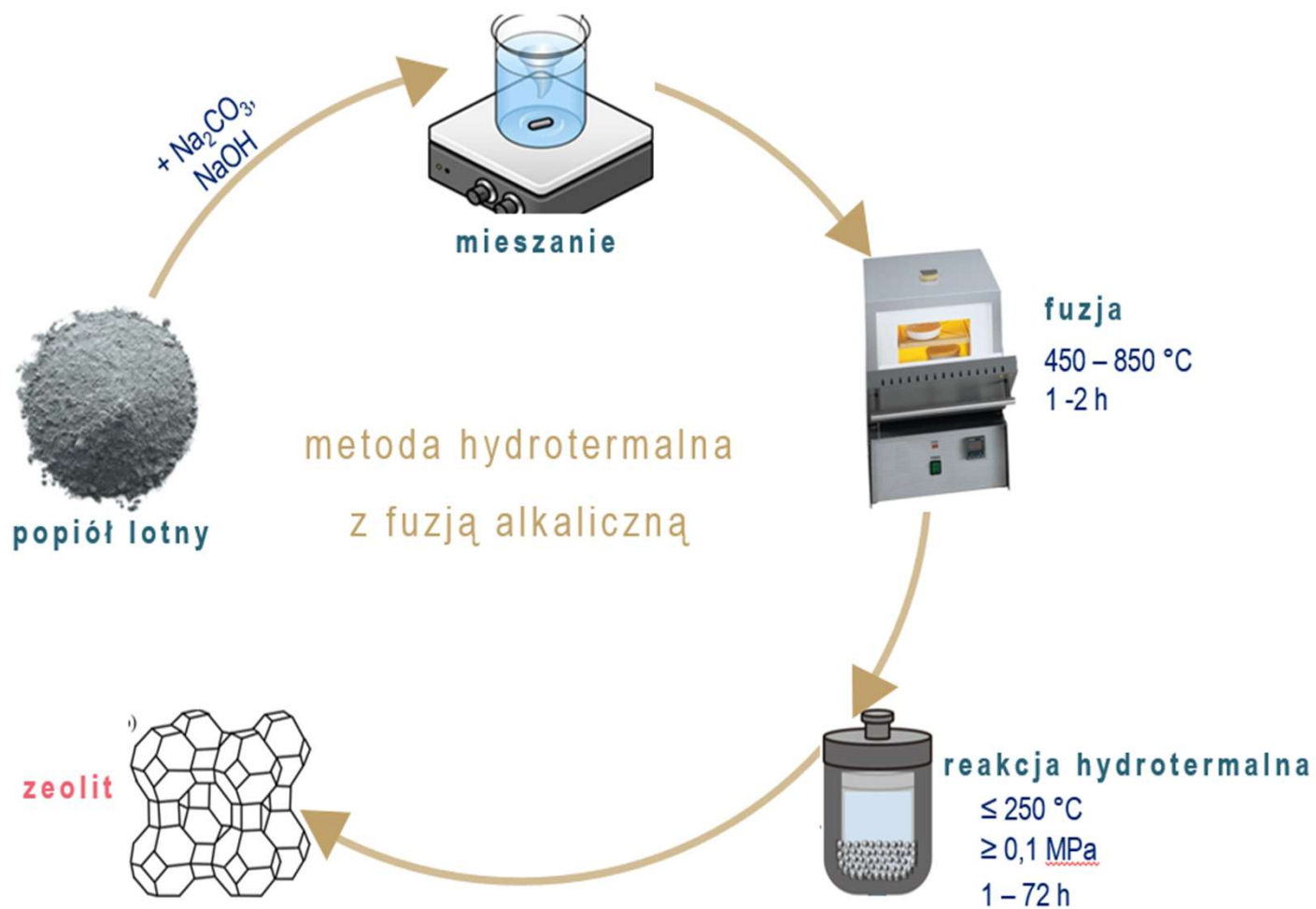

Wykorzystanie popiołów lotnych
bogatych w niespaloną substancję
węglową do magazynowania
wodoru

Synteza zeolitów z popiołów lotnych

4 / 20

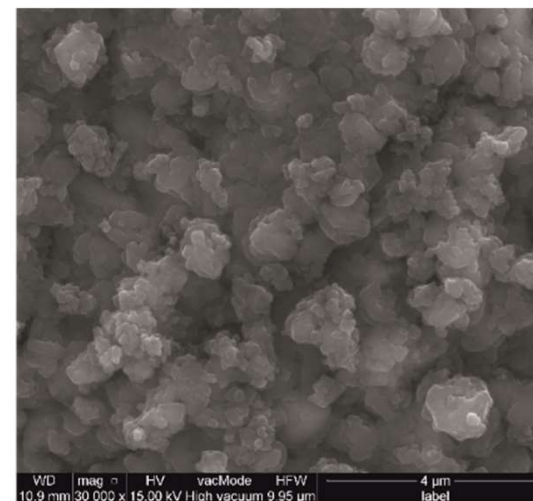
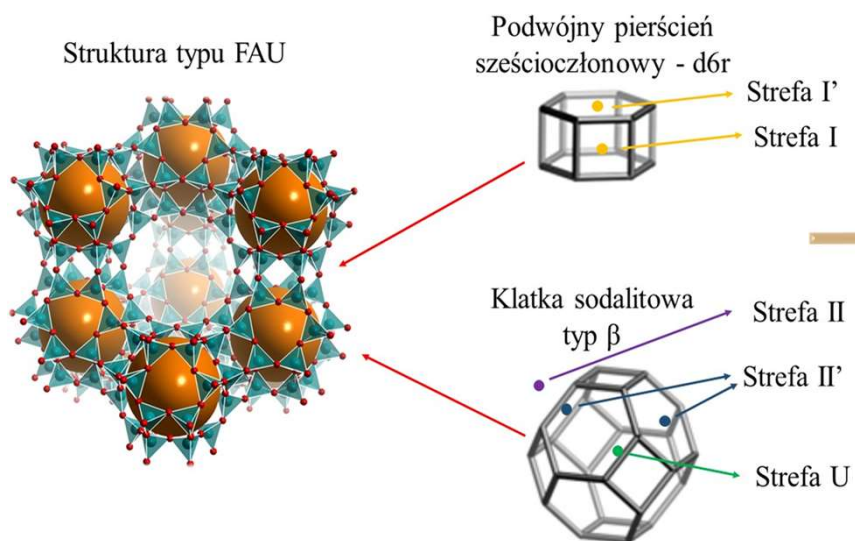

Synteza zeolitów z popiołów lotnych

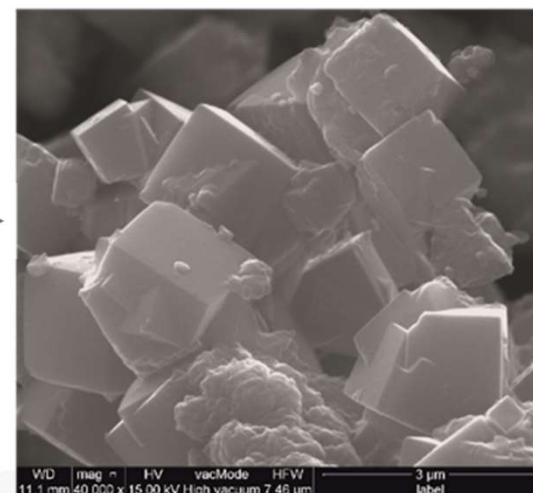
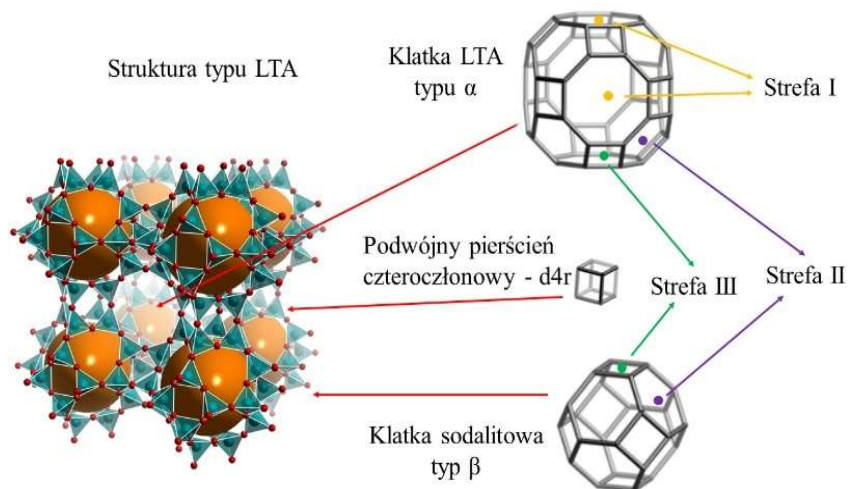
5 / 20

Struktura typu FAU

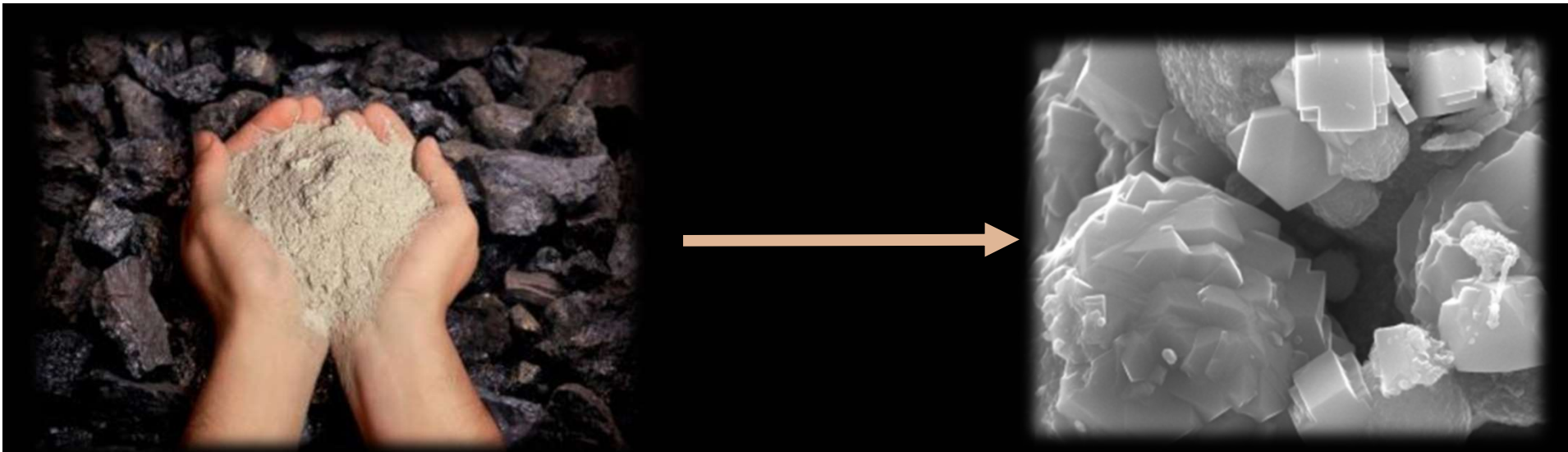
FFA - X

Struktura typu LTA

FFA - A

Zeolity z popiołów lotnych

W sektorze energetycznym

Aparatura badawcza do sorpcji Hg⁰ w Ar

7 / 20

- A) Generator par rtęci
- B) Regulator przepływu gazu
- C) Zawór 1 (normalnie zamknięty)
- D) Zawór 2 (normalnie zamknięty)
- E) Zespół chłodzący
- F) Czujnik temperatury gazu wlotowego i par
- G) Czujnik temperatury par
- H) Czujnik ciśnienia 1
- I) Czujnik ciśnienia 2
- J) Zawór 3 (normalnie zamknięty)
- K) Zbiornik na materiał badawczy
- L) Pochłaniacz rtęci

MERCOFF

BR
Narodowe Centrum
Badań i Rozwoju

LIDER

Zeolity w sektorze energetycznym – najważniejsze projekty

8 / 20

MEROFF

LIDER

Zeolity jako sorbenty gazowych form rtęci: „Zastosowanie energetycznych surowców odpadowych do wychwytywania gazowych form rtęci ze spalin”.

Zeolity jako sorbenty CO₂: „Wychwytywanie CO₂ w procesach po spalaniu wykorzystując zeolity impregnowane związkami aminowymi”.

Zeolity w magazynowaniu wodoru: SFZCHSA „Synteza zeolitów i pochodnych węglowych z popiołów lotnych do zastosowań w magazynowaniu wodoru”.

Mineral and Energy
Economy Research
Institute
Polish Academy of Sciences

The National Centre
for Research and Development

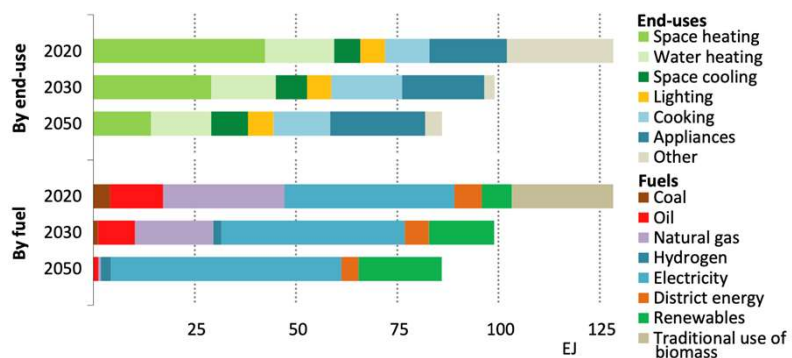
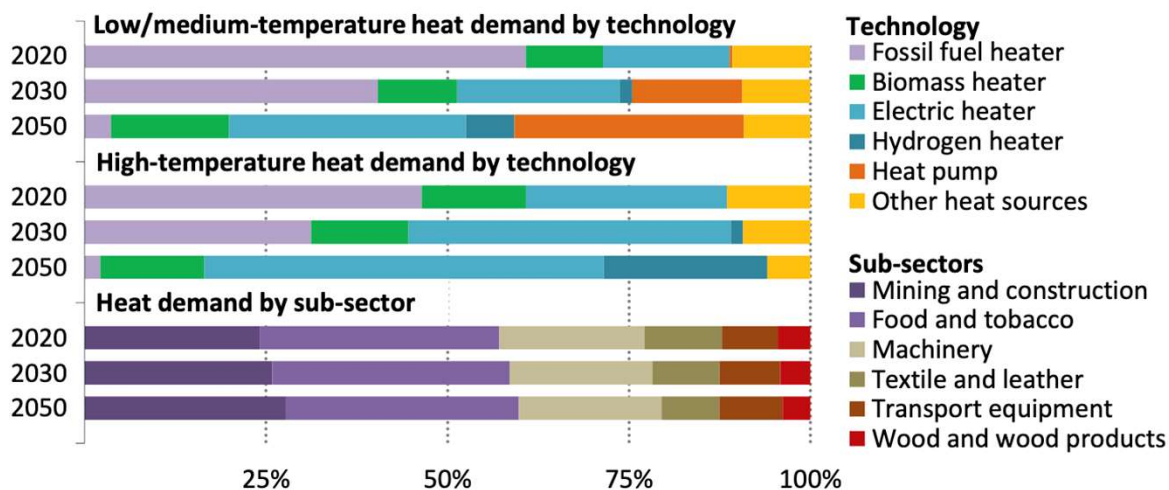

BIOENERGIA – zmierzch czy odrodzenie?

9 / 20

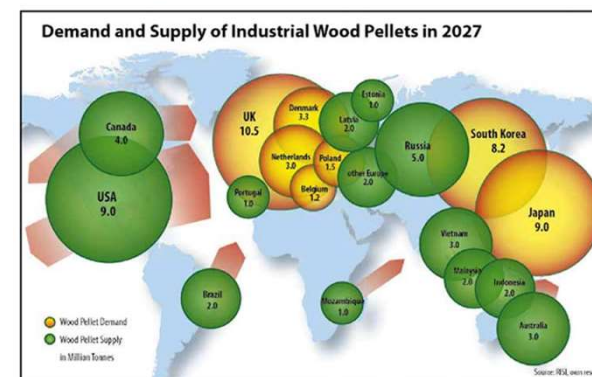
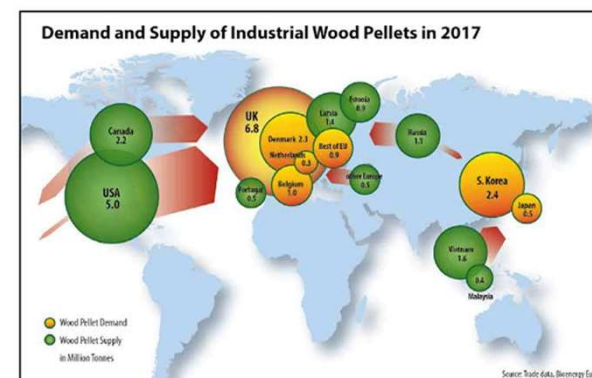
Udział technologii grzewczych według poziomu temperatury w przemyśle lekkim w scenariuszu Net-Zero-Emission by 2050 (IEA)

IEA. All rights reserved.

Pelet przemysłowy

2017 r. – 14 mln ton
2027 r. – 36 mln ton

BIOENERGIA – zmierzch czy odrodzenie?

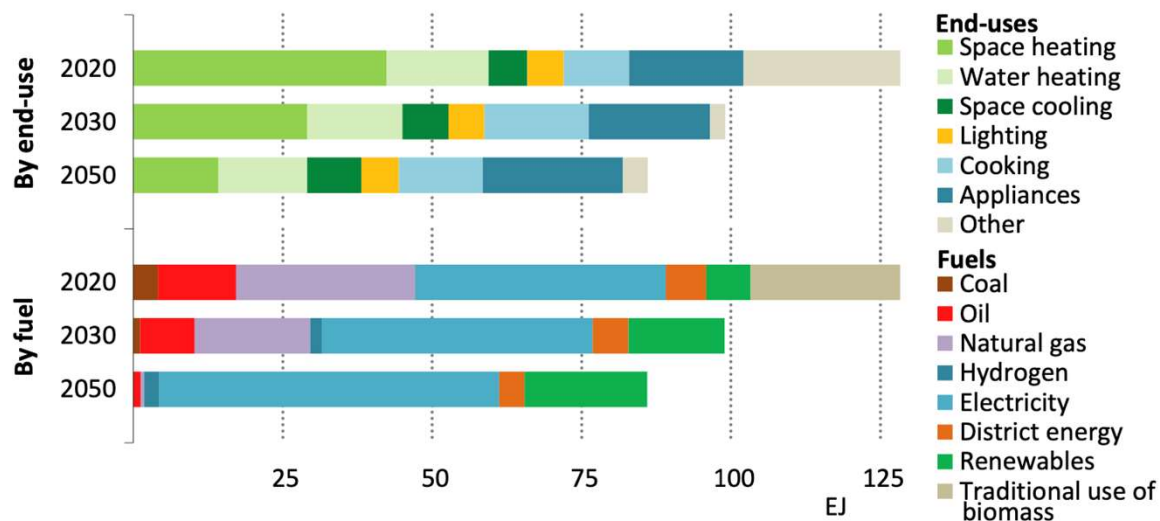
10 / 20

Pelet certyfikowany

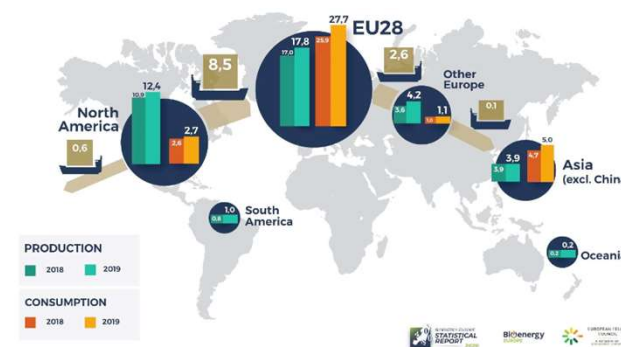
2018 r. – 36,4 mln ton

2019 r. – 39,5 mln ton

Zużycie energii końcowej według paliw i końcowego wykorzystania w budynkach scenariuszu Net-Zero-Emission by 2050 (IEA)

IEA. All rights reserved.

Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

11 / 20

[Chemist's View of the Biorefinery](#)

Biomasa

Próbki gleby

Próbki popiołów

Paliwa alternatywne

Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

12 / 20

KALORYMETR AC600

Parametry analityczne

- Zakres 14 – 35 MJ/kg
- Dokładność 0.0001°C
- Precyzja 0.10%
- Czas analizy 5 minut
- Korekta wyniku o entalpię tworzenia kwasów

Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

13 / 20

ANALIZATOR CHN 828 I S832

Parametry analityczne

- Do 300 mg
- Precyzja 0.3%
- Czas analizy 5 minut

Detektory

- NDIR – CO₂, H₂O, SO₂
- TC – N₂

Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

14 / 20

TERMOGRAWIMETR STA 449 F3 Jupiter + Bruker FTIR Alpha

Parametry analityczne

- Temperatura do 1600°C
- Analizy TG/DTA/DSC
- Przystawka FT-IR
- Nagrzewanie do 50 K/min
- Próbkki do 35 gramów

Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

15 / 20

Oferta laboratorium

Badania laboratoryjne

Badania paliw stałych, ciekłych, popiołów, gleby, analizy składu materiałów, dekompozycja, odparowywanie, odgazowywanie.

Doradztwo naukowe

Nasz zespół służy profesjonalnym doradztwem w zakresie badań, interpretacji wyników i opracowywania raportów.

Współpraca badawcza

Chętnie nawiązujemy współpracę naukową z uczelniami, instytutami badawczymi oraz przemysłem w celu realizacji innowacyjnych projektów badawczo-rozwojowych.

Optymalizacja procesów

Analizujemy i optymalizujemy procesy produkcyjne, aby wprowadzić innowacyjne rozwiązania i zwiększyć efektywność procesów.

Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

16 / 20

PRZYKŁADOWE PRÓBKKI

**Miskant olbrzymi
(Świątyniki Górne pod Krakowem)**

PRZYKŁADOWE PRÓBKKI

**Wosk polimerowy
(dodatek do paliw formowanych)**

Pracownia Technologii Przetwarzania Bioenergii

18 / 20

PRZYKŁADOWE PRÓBKKI

**Mieszanka drewno-biowęgiel-flotokoncentrat
(produkcja Green Coalition Sp. z o.o.)**

Współpraca

19 / 20

UNIWERSYTET ROLNICZY
im. Hugona Kollątaja w Krakowie

Dziękujemy za uwagę

Zapraszamy do współpracy

Kontakt:

wdown@meeri.pl

mirowski@meeri.pl

Magdalena Wdown

Mineral and Energy Economy Research Institute
Polish Academy of Sciences